

การศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในกรุงเทพมหานคร
A STUDY OF BEST PRACTICE ELEMENTARY SCHOOL IN PROMOTING
READING HABITS IN BANGKOK METROPOLIS

นางสาวอัญชลี ธีสุข *

Anchalee Thasook

ดร.ยรรวณ คล้ำมงคล**

Yurawat Klaimongkol, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และ 2) นำเสนอแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาจากเอกสาร การสังเกตและการสัมภาษณ์กับผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในกรุงเทพมหานคร 6 โรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนประถม มีดังนี้ 1) ความสำคัญของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2) เป้าหมายของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 3) หลักการในดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 4) ผลสำเร็จที่ได้จากการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 5) การนำผลความสำเร็จจากการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ไปขยายผล 2. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนประถมศึกษา โดยส่งเสริมสนับสนุนทักษะ ความสามารถ ของทั้งผู้บริหาร ครู ครูบรรณารักษ์ นักเรียน พัฒนาแหล่งการอ่าน เห็นความสำคัญความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ครู ครูบรรณารักษ์ นักเรียน และผู้ปกครอง รณรงค์ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กิจกรรม ตัวแบบที่ดี การใช้การเสริมแรง และการนำปัจจัยที่ส่งเสริมกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่เกิดขึ้นปรับให้เกิดแนวทางที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: mam-an@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: yurawat.k@chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

The purposes of this research were to study and to propose of best practice elementary school in promoting reading habits in Bangkok metropolis. The data were collected from printed documents, observation and interviews by quantitative method with the administrators, teachers, students and parents in 6 schools.

Findings revealed that 1. factors of best practice elementary school in promoting reading habits were 1) significance of promoting reading habits 2) goals of promoting reading habits 3) implementation of promoting reading habits 4) achievement of promoting reading habits 5) exchanging the achievement to other 2. Best practice in promoting reading habits were development skill and capability of promoting reading habits and reading sources, focusing on significant, connection between the administrators, teachers, students and parents. That also promote continually campaigns and a lot of reinforcements. Lastly using promoting factors and problem factors were adapted to best practice in promoting habits.

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ / การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

KEYWORDS: BEST PRACTICE / PROMOTE READING HABITS

บทนำ

การอ่านมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากต่อการศึกษาหาความรู้ ที่จะช่วยให้เด็กสามารถเจริญเติบโตเป็นพลเมืองของประเทศที่ดีมีคุณภาพ เป็นทักษะที่เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในทุกด้าน ทำให้เกิดความรู้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดทั้งในเนื้อหา การเรียนในห้องเรียนทุกกลุ่มสาระ รวมถึงการใช้ในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ ในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆและพัฒนาชีวิต ซึ่ง ไพพรรณ อินทนิล (2546) ได้กล่าวว่าการอ่าน คือ ความเข้าใจข้อความ หรือกระบวนการที่สมองตีความหมายของสิ่งที่ตามองเห็น การเป็นผู้อ่านที่ดีนำไปสู่ความคิดที่ดี เนื่องจากผู้อ่านจะได้แนวคิดต่างๆจากเรื่องที่อ่าน เกิดความรู้จากเรื่องที่อ่าน แล้วนำมาจัดแยกแยะตีความหมายก่อนที่จะเกิดเป็นความคิดของตนเอง (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจนะ, 2525) ทั้งนี้ฉัตรวรรณ ลัญญวรรณกร (2554) ก็ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญเพราะเป็นทักษะที่ใช้ในการเรียนรู้ รับรู้ ข้อมูลสารสนเทศ ช่วยให้พัฒนาตนเอง และเป็นการเพิ่มประสบการณ์ต่างๆ ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมส่วนรวม

แต่เนื่องจากการอ่านนั้นต้องมาจากการเกิดนิสัยรักการอ่านจึงจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับตัวนักเรียน ซึ่งการสอนให้อ่านอย่างเดียวยังไม่สามารถทำให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่านได้ ดังนั้นการมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจึงเป็นเครื่องมือแนะนำแนวทางที่จะนำไปสู่การสร้างนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนได้ ทั้งนี้ สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา (2553) ได้ทำการศึกษาพบว่าแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ส่วนใหญ่นำไปใช้ในการศึกษาด้านธุรกิจ การแพทย์ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งส่งผลให้องค์กรหรือการทำงานในด้านดังกล่าวประสบผลสำเร็จ โดยในด้านการส่งเสริมการอ่านนั้นยังมีเพียงการศึกษาการแก้ปัญหา การปรับปรุงการอ่าน การศึกษาสภาพปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการอ่าน

การส่งเสริมให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มีนิสัยรักการอ่านนั้น เป็นสิ่งสำคัญพื้นฐานที่ดีให้กับนักเรียนในการอ่านออกเขียนได้ต่อไปในอนาคต และการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งนักเรียนยังไม่มีนิสัยรักการอ่านเท่าที่ควร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best practice) ในการส่งเสริมนิสัย

รักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนที่มีการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในระดับดีเยี่ยมใน กรุงเทพมหานคร แนวปฏิบัติที่ดี เป็นวิธีการ กระบวนการ หรือแนวทางการดำเนินงานที่ได้ดำเนินการตามหลัก ปฏิบัติที่ดี ซึ่งการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านยังขาดมาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติการส่งเสริม เพราะนักวิจัยส่วนใหญ่ได้ศึกษาและวิจัยถึงสภาพและปัญหาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แต่ยังขาดแนวปฏิบัติที่ดี หากเมื่อมี มาตรฐานขั้นตอนแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีระบบมากขึ้น เป็นขั้นตอนมากขึ้น สามารถ นำข้อมูลที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการ สังเคราะห์งานวิจัย โครงการ โรงเรียนที่มีการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านระดับดีเยี่ยม เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่สู การปฏิบัติ ได้องค์ความรู้ที่จะนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม นิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านใน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อสังเคราะห์แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนประถมศึกษา ใน กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งสามารถจำแนกเป็น 7 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ประกอบด้วย

1. การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
2. องค์ประกอบและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ขั้นที่ 2 คัดเลือกโรงเรียนที่มีการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในระดับดีเยี่ยมเป็นกรณีศึกษาโดยการเลือก แบบเจาะจง โดยโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกต้องเป็นโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการ อ่าน คือ 1) เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลรักการอ่าน 2) เป็นโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงาน การศึกษาว่าเป็นโรงเรียนที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 3) เป็นโรงเรียนที่ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติในด้านการอ่าน จำนวน 6 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างสามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน จำนวน 6 คน
2. ครู หรือ ครูบรรณารักษ์โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 6 คน
3. นักเรียนโรงเรียนละ 1 คน จำนวน 6 คน
4. ผู้ปกครองโรงเรียนละ 1 คน จำนวน 6 คน

ขั้นที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

แบบบันทึกการสังเกตบริบทโรงเรียน แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แบบสัมภาษณ์ครู หรือ ครู บรรณารักษ์ แบบสัมภาษณ์นักเรียน และแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

3.2 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย ได้แก่

- 1) ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดขอบเขต และประเด็นที่จะศึกษา
- 3) กำหนดโครงสร้าง และข้อความถามของเครื่องมือ
- 4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยอาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) นำผลการตรวจสอบมาแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือ
- 6) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ การเข้าสังเกตโรงเรียน และสืบค้นเอกสารโครงการรักการอ่าน
2. ผู้วิจัยรวบรวมเอกสาร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา
3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ตามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
4. ผู้วิจัยสังเกตโรงเรียน และสภาพแวดล้อมแบบไม่มีส่วนร่วม

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูล และสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย
2. สังเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ขั้นที่ 6 การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การศึกษาและคำถามการวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาโรงเรียนประถมที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในกรุงเทพมหานคร มีองค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สรุปได้ดังนี้

1. ความสำคัญของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
ทั้งผู้บริหาร ครู ครูบรรณารักษ์ และผู้ปกครอง เห็นความสำคัญของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยโรงเรียนได้จัดทำนโยบายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านขึ้น และเห็นความสำคัญของการส่งเสริม พัฒนาทั้งผู้บริหาร และบุคลากร ให้เกิดประสิทธิภาพในการส่งเสริมสูงสุด
2. เป้าหมายของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
เพื่อการพัฒนา ส่งเสริม และปลูกฝังให้ผู้บริหาร ครู ครูบรรณารักษ์ นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านและเกิดนิสัยรักการอ่าน การสร้างห้องสมุดการ์ตูน เพื่อให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่าน และเป็นโรงเรียนรักการอ่าน
3. หลักในการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
ทั้งผู้บริหาร ครู ครูบรรณารักษ์ ตัวเองนักเรียน และผู้ปกครอง เห็นความสำคัญในการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในนักเรียนระดับประถมศึกษา คือ การจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การจัดบริบทของโรงเรียนที่เอื้อต่อการส่งเสริม และการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน

4. ผลสำเร็จที่ได้จากการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ได้รับการยอมรับให้เป็นสถานศึกษาต้นแบบในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีแบบฝึกอ่านที่สร้างนิสัยรักการอ่านให้นักเรียน ผู้บริหาร ครู ครูบรรณารักษ์ นักเรียนได้รับรางวัลในด้านการอ่าน เป็นต้นแบบที่ดีแก่นักเรียน และเป็นที่น่าสนใจในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนอื่นๆ

5. การนำผลความสำเร็จจากการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ไปขยายผล

การนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศไปปรับใช้ สนับสนุน ช่วยเหลือด้านการส่งเสริมการอ่านแก่ชุมชนรอบข้าง เป็นแกนหลักแก่โรงเรียนอื่นในการเผยแพร่แนวทางในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ตอนที่ 2 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ผู้บริหาร ครู และครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรม พัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่มีการส่งเสริมนิสัย ทั้งยังทำบันทึกการอ่านเช่นเดียวกับนักเรียน เพื่อนำมาความรู้ประสบการณ์มาถ่ายทอดและส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้นักเรียน จะนำความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมมาต่อยอดเพิ่มขึ้น ไม่หยุดการพัฒนาทั้งศักยภาพของผู้บริหาร ครู ครูบรรณารักษ์ และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนได้รับรางวัลโรงเรียนรักการอ่าน ทั้งนี้การส่งนักเรียนที่เป็นตัวแทนทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน หรือหน่วยงานเอกชนที่ได้จัดส่งเสริมการอ่าน เพื่อให้ตัวแทนเป็นต้นแบบและเป็นแกนนำการอ่าน นำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดและเป็นแนวทางในการชักชวนนักเรียนคนอื่นมาอ่าน

2. การรณรงค์ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

โรงเรียนให้ความสำคัญกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยสนับสนุนให้นักเรียน ครู ครูบรรณารักษ์ รวมทั้งผู้บริหารอ่านหนังสือและแลกเปลี่ยนพูดคุยเกี่ยวกับการอ่าน รณรงค์ส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง ได้รับความร่วมมือกับนักเรียนและผู้ปกครอง โดยการใช้กิจกรรมเป็นหลัก จัดให้มีสื่อต่างๆ ดึงดูดให้นักเรียน เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการอ่าน เกิดความต้องการอยากอ่านมากขึ้น ทั้งนี้อาศัยการเสริมแรงในรูปแบบต่างๆเข้ามาช่วยในการกระตุ้น มีต้นแบบ และการถ่ายทอดตัวอย่างที่ดีในการสร้างนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งมีหน่วยงานต่างๆเข้ามาร่วมด้วย

3. การพัฒนาแหล่งการอ่านและวัสดุอุปกรณ์การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

พัฒนาหนังสือและสื่อต่างๆที่เอื้อต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบูรณาการอ่านในแต่ละวิชาในหลักสูตร การสร้างหนังสือ แบบฝึกการอ่านเป็นของโรงเรียนเองอย่างเหมาะสม เข้ากับบริบทของนักเรียน การจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อ อุปกรณ์ การพัฒนาแหล่งการอ่าน ปรับปรุงห้องสมุดและแหล่งการอ่านที่เอื้อต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยการพัฒนาห้องสมุดให้มีคุณภาพและทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ เป็นโรงเรียนต้นแบบของแหล่งการเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่โรงเรียนอื่นๆ และชุมชน

4. ด้านการพัฒนาทักษะและความสามารถในการอ่าน

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในการเรียนการสอนเน้นการอ่านและบูรณาการสอนการอ่านในทุกกลุ่มสาระ การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้นำเอาความรู้ความสามารถจากการอ่านมาใช้ ทั้งนี้การมีทักษะที่ดีเป็นพื้นฐานที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้สึกลอยอยากอ่านเพิ่มขึ้น จึงมีการคัดกรองนักเรียนที่ยังมีทักษะการอ่านที่ไม่มากเข้ารับการปรับปรุงการอ่านอย่างใกล้ชิด ส่วนนักเรียนที่มีทักษะการอ่านที่ดีครูก็จะส่งเสริมดูแลการอ่านของเพื่อน หรือน้องๆ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนทักษะของตนเองอย่างต่อเนื่อง ในการทำกิจกรรมนักเรียนทุกคน

ได้รับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไม่แบ่งแยกเป็นนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านเท่านั้นที่จะได้รับการส่งเสริมการอ่าน การทำกิจกรรมการอ่านนักเรียนจะมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง และผู้ปกครองก็มีส่วนร่วมในการประเมินทักษะความสามารถการอ่านของนักเรียนด้วย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่โรงเรียนด้วย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนประถมศึกษาชั้นนั้น ทั้งผู้บริหาร ครู ครูบรรณารักษ์ และผู้ปกครอง เห็นความสำคัญของการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยโรงเรียนได้จัดทำนโยบายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านขึ้น และเห็นความสำคัญของการส่งเสริม พัฒนาทั้งผู้บริหาร และบุคลากร ให้เกิดประสิทธิภาพในการส่งเสริมสูงสุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ฌาญญา ชัยหั่น (2552) กล่าวว่า ครู ผู้ปกครองควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียนตั้งแต่วัยเด็ก เพราะการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นมากในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อนำไปสู่การเป็นสังคมแห่งการอ่าน โดยส่วนใหญ่การดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในนักเรียนระดับประถมศึกษา คือการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิวัลย์ ศรีธวัช(2546) ที่พบว่านักเรียนที่ทำกิจกรรมตามโปรแกรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย มีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นหลังการเข้าร่วมกิจกรรม การจัดบริบทของโรงเรียนที่เอื้อต่อการส่งเสริม และการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุณี การี(2554) โดยพบว่าการส่งเสริมการอ่านกับเด็ก กิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกลักษณะได้รับความสนใจและเป็นที่ต้องการของเด็กมากในการส่งเสริมการอ่าน

2. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในโรงเรียนประถมศึกษาชั้นนั้น มีการสนับสนุนการส่งเสริมการเข้ารับอบรม พัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ ของทั้งผู้บริหาร ครู ครูบรรณารักษ์ และนักเรียน เพื่อเป็นต้นแบบในการถ่ายทอดและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านซึ่งสอดคล้องกับ พรนภา อำนวยไพศาล (2552) กล่าวว่า การแสดงพฤติกรรมการอ่านให้เด็กเห็นเป็นประจำทำให้เด็กเกิดการซึมซับพฤติกรรมนั้น ทำให้เกิดนิสัยรักการอ่าน เพราะเป็นวัยสนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวด้วยการเลียนแบบ และการรณรงค์ส่งเสริมการอ่านโดยความร่วมมือกับนักเรียนและผู้ปกครอง โดยการใช้กิจกรรมเป็นหลักในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พัฒนาแหล่งการอ่าน ปรับปรุงห้องสมุดและแหล่งการอ่านที่เอื้อต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนให้มีคุณภาพ อย่างสม่ำเสมอ ในนักเรียนประถมควรจัดให้มีสื่อต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน ทั้งยังแสดงให้เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการอ่าน เกิดความต้องการอยากอ่านมากขึ้น ทั้งนี้อาศัยการเสริมแรงในรูปแบบต่างๆเข้ามาช่วยในการกระตุ้น มีต้นแบบ และการถ่ายทอดตัวอย่างที่ดีในการสร้างนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งมีหน่วยงานต่างๆเข้ามาร่วมด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชชัย มีประเสริฐ(2555) ที่พบว่านักเรียนมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้นและปฏิบัติเป็นนิสัย เนื่องจากมีแรงจูงใจและเจตคติที่ดีจากการโครงการส่งเสริมการอ่าน การหาแหล่งเรียนรู้หรือ ห้องสมุด ที่ง่าย และ การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองโดยการจัดหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่นักเรียนชอบ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศึกษาโรงเรียนทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เพื่อให้เห็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนได้ครอบคลุม

2. ควรมีการศึกษาอุปสรรค และการแก้อุปสรรคที่นำไปสู่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนประถมต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จารุณี การี. (2554). ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้
ยะลา (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจนะ. (2525). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ฉัตรวรรณ ลัญจวรรณะกร. (2554). การพัฒนาระบบการเรียนการสอนแบบเสริมศักยภาพการอ่าน
โดยใช้มัลติมีเดียด้วยข้อมูลเชิงหลักฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีปัญหาทางการอ่าน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ณาริณญา ชัยพันธ์. (2552). สภาพและปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็ก
อนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย มีประเสริฐ. (2552). นวัตกรรมการศึกษาชุด รายงานการวิจัยและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการพัฒนาผลงานทางวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: ธาร
อักษร.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). การส่งเสริมการอ่าน (Better reading). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรนภา อำนวยไพศาล. (2552). การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เด็กอนุบาล
ในโรงเรียนอนุบาลต่งนา. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 4(2), 372-376.
- มะลิวัลย์ ศรีธวัช. (2552). ผลของโปรแกรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยตามเทคนิคเต๋าเต๋อซีที่มีความ
สามารถทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา,
4(1), 168-182.
- สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา. (2553). การปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best practice). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.